

Nije, naime, Platon uspostavio dušu iz njih kao iz elemenata – pomoću biti, istog, drugog – nego, kako sam rekao, iz nedjeljivog i djeljivog, iz istog i drugog, jer im je dodana bit koja ne imenuje niti počela niti elemente. I neumjesne su one riječi: »da stvar uistinu jest iz počela«, jer tamo Platon ništa <ne govori> o počelima.⁵

Također nije svakoj spoznaji pridao: »da se spoznaje slično sličnim«, nego samo nešto takvo o vidu, kad kaže: »Slično padajući na slično, kad je sraslo, uspostavlja se jedno srođno tijelo ravno prema očima, padajući na nešto što mu iznutra pruža otpor a na što ono izvana upada; [346] postavši sličnotrpan sličnošću, čega se dotakne i što njega dotakne, tome predajući kretanje u cijelo tijelo sve do duše, dalo je onaj osjet kojim kažemo da vidi-mo.« Tim se riječima doista ne kaže da se slično sličnim spoznaje, nego da vatrica, iz koje kaže da je učinjeno oko, teče od oka i nailazeći na vanjski predmet, to jest na boju, postaje: »*slično sraslo sa sličnim*«. No zato se ne spoznaje slično sličnim; ne spoznaje, naime, vatrica, za koju se kaže da je zbog svjetla slična vatri ili boji, nego τὰς κινήσεις διαδιδὸν μέχοι τῆς ψυχῆς, »*predajući kretanje sve do duše daje onaj osjet kojim kažemo da vidimo*«. Izokrenuto je, dakle, i izvrnuto ono što je Aristotel suprotstavio tom mjestu.¹⁰
¹⁵
²⁰

INSTITUT
ZA FILOZOFIJU